

Fossiele subsidies drukken het rendement van de pensioenfondsen

Belastingvrijstellingen en fossiele subsidies verstoren de markt en belemmeren innovatie. Daarmee versterken ze klimaatverandering. De gevolgen daarvan gaan pensioenfondsen op lange termijn rendement kosten, betoogt uitvoerend bestuursvoorzitter Eric Uijen van PME Pensioenfonds.

Eric Uijen 22 maart 2023, 09:45

In 2018 besloot PME als eerste grote pensioenfonds uit de primaire steenkoolproductie te stappen. Vanwege de fundamentele aard van deze bedrijven zagen we geen mogelijkheid voor ze het verdienmodel aan te passen. Ook heeft het gebruik van steenkool bij productie van energie een zeer negatieve impact op het klimaat en is het enorm vervuilend voor de omgeving. Jaarlijks veroorzaken kolencentrales in Europa het vroegtijdig overlijden van duizenden mensen door luchtvervuiling.

Gaandeweg hebben we besloten alle steenkoolproducenten uit te sluiten, ook wanneer het maar een klein percentage van de omzet betreft. Steenkool kan in vrijwel geen enkele situatie meer concurreren met zonne- en windenergie, laat staan met gascentrales, en dat maakt het voor ons een rendementsrisico. Een uitzondering hierop zijn nutsbedrijven die dertig procent of minder van hun omzet uit kolencentrales halen en een concreet plan hebben om die tijdig te vervangen door hernieuwbare energie.

In 2021 besloot PME ook uit de olie en gasproductie te stappen. Na jarenlange gesprekken bleek de sector geenszins de urgentie van klimaatverandering in te zien. Tegelijkertijd kleeft, de recente miljardenwinsten ten spijt, ook aan deze sector een rendementsrisico op lange termijn. Wereldwijd worden klimaateisen steeds strenger, succesvolle rechtszaken zetten de industrie onder druk, de kosten van de CO₂-heffing en emissierechten stijgen jaarlijks en in 2039 gaan deze rechten naar nul. Dan moet de gehele Europese industrie en elektriciteitsopwekking CO₂-vrij zijn. Uit de fossiele sector stappen beschermt naar onze overtuiging ons langetermijnrendement.

Dwing innovatie en besparingen af

Door uit de fossiele brandstofsector te stappen maken we kapitaal vrij dat kan vloeien naar duurzame vormen van energie en innovatieve oplossingen om klimaatverandering tegen te gaan. Zo hoopt PME de aanbodzijde van fossiel te beïnvloeden en richting duurzaam te duwen.

Wat dan niet helpt zijn fossiele subsidies vanuit de Nederlandse overheid. Kortingen op de energiebelasting voor grootgebruikers, vrijstelling van accijnzen voor kerosine, diesel en stookolie voor vliegtuigen en binnenvaart en belastingvrijstelling voor elektriciteitsopwekking. Hierdoor wordt elektriciteit opgewekt uit kolen- of gascentrales evenveel belast als elektriciteit uit zonne- of windenergie.

De vraag naar fossiele energie blijft zo overeind. Bouw je al die belastingkortingen en vrijstellingen de komende jaren af, dan dwing je innovatie en besparingen af. We praten er al twintig jaar over in Nederland. Eerder afbouwen had onze industrie ook weerbaar gemaakt voor de hoge

energieprijzen vorig jaar. Dat de overheid in 2022 ingreep om de stijgende energierekening voor zowel huishoudens als industrie enigszins te beperken valt overigens wel te prijzen. Een eenmalige kortdurende actie moet los gezien worden van de decennia lopende fossiele subsidies.

Stabiel rendement vraagt om een stabiele wereld

Pensioenfondsen beleggen voor de zeer lange termijn. Starters op de arbeidsmarkt gaan pas eind jaren zestig met pensioen. Wij beleggen hun premie dus voor een periode tot ver in 2080 of zelfs langer. PME gelooft dat beleggen het best gaat in een wereld die niet verder opwarmt. In een wereld waar mens, milieu en maatschappij niet ontregeld worden door klimaatrampen.

Met andere woorden, een stabiel rendement vraagt om een stabiele wereld. Toenemende droogte, schaarste van grondstoffen, instabiele regio's, vluchtelingenstromen, schade door overstromingen, de komende jaren beïnvloeden ze het rendement en daarmee de uitkering van onze gepensioneerden. Subsidie op fossiel houdt het gebruik ervan in stand, belemmert innovatie en versterkt daarmee klimaatverandering.

Stop daarom zo snel als economisch haalbaar is met deze marktversturende maatregelen, zodat ook het toekomstig rendement behouden blijft. Alleen zo kunnen onze deelnemers met pensioen gaan in een leefbare wereld én met een goed pensioen.

Lees ook:

Pensioenfonds ABP wil met beleggingen klimaatneutraal worden

Ambtenarenpensioenfonds ABP wil dat alle bedrijven waarin het belegt in 2030 hun CO₂-uitstoot hebben gehalveerd ten opzichte van 2019. In 2050 moeten ze netto nul uitstoot hebben. [Dat heeft het fonds vastgelegd in een nieuw klimaatbeleid.](#)

Banken lopen risico als investeringen niet groener worden

Geldstromen vloeien onvoldoende de groene kant op, waarschuwen De Nederlandsche Bank en een adviesraad van het kabinet. Daardoor gaat de verduurzaming van de Nederlandse economie te langzaam.